

Питання до заліку

1. Предмет, мета та завдання навчального курсу “Політика і релігія”. Специфіка курсу та його місце серед спеціальних політологічних дисциплін.
2. Релігія в контексті політичного життя. Сфери впливу релігії на політику.
3. Національно-державні релігії Сходу, їх вплив на політичні процеси.
4. Соціальне вчення буддизму та його роль в суспільно-політичному житті країн Азії.
5. Виникнення ламаїзму, його вплив на політичне життя Китаю та інших країн Азії.
6. Християнство в Римській імперії.
7. Папська держава у добу раннього середньовіччя, її вплив на політичне життя країн Європи.
8. Розкол християнської церкви: релігійні та політичні аспекти.
9. Боротьба світської та духовної влади за верховенство у Західній Європі (XI-XV ст.).
10. Реформація та Контрреформація в Європі. Протестантизм та його політичні аспекти.
11. Релігійна політика провідних країн Європи в добу абсолютизму.
12. Політика папства в XIX – на початку XX ст. I Ватиканський собор та його рішення.
13. Утворення держави Ватикан. Політика Ватикану в другій половині XX ст. II Ватиканський собор.
14. Лютеранство та англіканство як державні релігії.
15. Кальвінізм та його вплив на світовий політичний процес.
16. Масонство та його вплив на політичні процеси в країнах Заходу (XVIII – початок XX ст.).
17. Антиклерикалізм, атеїзм, марксизм: вплив на світовий політичний процес (XVIII-XX ст.).
18. Становлення ісламу як світової релігії. Мусульманські теократії доби середньовіччя.
19. Османська імперія: султанат-халіфат та його вплив на світову політику.
20. Ісламський фундаменталізм: теорія та політична практика.
21. Політична роль ісламу в післявоєнний період. “Ісламський шлях розвитку” та “ісламський соціалізм”.
22. “Ісламське відродження” та його вплив на світовий політичний процес (остання чверть XX ст.).
23. Принцип цезаропапізму в політиці Візантії.
24. Релігійна політика Московської держави та Російської імперії (XIV-XX ст.)
25. Державно-церковна політика Радянської влади: декларації і реальність.
26. Релігійне піднесення в СРСР (друга половина 80-х рр.). Державно-церковна політика в Росії в 90-ті рр.
27. Державно-церковна політика в Україні (IX-XIV ст.).
28. Релігійна ситуація в Україні в XVI-XVII ст.
29. Українська Греко-Католицька Церква в XIX-XX ст. Митрополит А.Шептицький.
30. Релігійна та політична ситуація в Україні в радянський період.
31. Українське масонство та його вплив на політичне життя: історія та сучасність.
32. Сучасна релігійна ситуація в Україні. Християнські конфесії, іслам, іудаїзм.
33. Неокульти та позавіросповідні форми релігійності в Україні наприкінці XX ст.
34. Релігія та політика в сучасному українському суспільстві. Релігія і політичні партії.
35. Роль релігійного фактора в державотворчих процесах в Україні.
36. Поняття свободи совісті. Філософсько-етичні та політико-правові аспекти.
37. Групи держав за правовим статусом церкви, характеристика їх державно-церковної політики.
38. Видатні політичні мислителі про свободу совісті.
39. Релігійні свободи в українських пам’ятках права.
40. Принцип свободи совісті та інші релігійні права та свободи в Конституції України 1996 р. та інших законодавчих документах.
41. Міжнародні правові документи про релігійні права та свободи людини.
42. Відокремлення церкви від держави: зарубіжний досвід та ситуація в Україні.
43. Релігійні права та свободи людини в США: історія та сучасність.
44. Політичний конфлікт. Функції релігії у конфліктах. Релігія як засіб ідентифікації.
45. Прозелітизм: історія та сучасність.
46. Релігійні війни в історії людства.
47. Роль релігії у міжнародних політичних конфліктах (війнах): історичний аспект.
48. Проблеми війни та миру, насилля та ненасильства у релігійних доктринах.
49. Роль релігії в антифеодальних та національно-визвольних рухах.
50. Релігійний фактор у політичних конфліктах в Європі (Північна Ірландія, Югославія та ін).
51. Релігійний фактор у політичних конфліктах в Азії (Палестина, Індія, Пакистан, Китай, Чечня).
52. Шляхи вирішення політичних конфліктів. Роль церковних інституцій в процесі мирного врегулювання.

53. Міжнародні релігійні організації, їх вплив на світовий політичний процес.
54. Екуменічний рух: історія становлення та перспективи на ХХІ ст.
55. Іоанн Павло ІІ та його роль у сучасних політичних процесах в світі.
56. Масонство у світовій політиці ХХ ст.
57. Неорелігії (новітні релігійні рухи). Причини виникнення, класифікація, поширення в світі.
58. Християнські політичні партії та їх роль у політичному житті країн Заходу.
59. Ісламський фактор в Україні, Росії та країнах Середньої Азії наприкінці ХХ ст.
60. Майбутнє основних релігійних конфесій в Україні та в світі. Перспективи на ХХІ ст.